

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tüzérségi csatában az oroszokkal

Sikeres harcaink Tarnow alatt és a Kárpátokban — A németek Kelet-Poroszországban megverték az oroszokat — Német győzelem Flandriában az angolokon — Portugáliában kitört a forradalom

Nagy birkózásunkat az orosz kolossal rendületlenül folytatjuk. Dél-Lengyelországtól kezdve, Nyugat-Galicián át, le a Kárpátok ung-, bereg- és máramarosi pereméig pihenés nélkül harcolnak seregeink. Csaknem mindenütt a tüzérségé a szó s az ágyuk mérkőzésében az egész vonalon a mi tüzérségünk bizonyul az erősebbnek. Különösen a kárpáti harcokban és a Tarnowtól délnyugatra eső területen mutatkozik szemmel látható eredményekben az osztrák-magyar tüzérség fölénye, amely az ellenséget állásainak feladására készteti. Immár a tüzérségi csatákban is fordult a kocka: az oroszok tüzérségének számbeli túlsúlyát, mely a háboru elején átmeneti sikerekhez juttatta ellenségünket, beérte, sőt lényegesen túlszárnyalta az osztrák-magyar tüzérség kvalitatív ereje.

Nem kíséri szerencse az oroszok vállalkozását a legészakibb szakaszokon sem: makacsul megismétlődő támadásaik Észak-Lengyelországban és a kelet-porosz határszélen következetesen kudarcra végződnek. Az orosz hadvezetőség most arra vár, hogy a Mazuri-tavak befagyjanak, a németek azonban itt is résen állanak, hogy a híres tóvidék az újabb orosz próbálkozásnak is temetőjévé váljék.

A nyugati fronton főleg Flandriában folytak erős harcok. Itt a németek nagy győzelmet arattak az angolok fölött, akiktől fontos pozíciókat ragadtak el. A tengeren aratott német győzelem után, amelyet az angol admirális hiába igyekszik letagadni, ez a szárazföldi angol vereség különösen morális tekintetben jelentős.

A háboru eseményeivel szorosan összefügg a portugáliai forradalom, amely ma véget vetett a négy esztendő köztársaságnak. Egyelőre ugyan nem érkezett hír a kormányforma megváltoztatásáról, de nem kétséges, hogy a Castro tábornok vezetése alatt álló katonai párt vissza fogja állítani Manuel király trónját. — Bizonyosan arról sem lehet mondani, hogy a forradalom következtében megváltozik-e Portugália külpolitikája, de azok a jelenségek, melyek a portugál katonaságnak az egyiptomi harctérre való szállítását kísérték arra mutatnak, hogy Portugáliában sem a katonaság, sem a nép nem akarja a háboruban való részvételt.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, január 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

Az általános helyzet nem változott.

Amaz ágyuharcban, amely tegnap a Visztula mindkét oldalán egész napon át erősebben folyt, mint az utóbbi napokban, nehéz tüzérségünk Tarnowtól nyugatra eredménytelennel működött. Az ellenségnek egy szekérparkját szétrobbantottuk. Zglobicenél, Tarnowtól délnyugatra, több ellenséges századot elfűztünk.

Az ágyútűz egy csoportnál a Nida mellett egész éjszakán át tartott és virradatkor újból megerősödvé folytatódott.

A Kárpátokban tegnap is voltak harcok. A felső Ung, a Latorca és a Nagyág völgyében az ellenségnek néhány fontos magaslatot el kellett hagynia ismét hiábavaló ellen-támadások után, amelyek nekik súlyos áldozatokba kerültek.

Bukovinában nem volt harc.

A déli hadszíntéren nyugalom van.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az oroszok nagy veresége Bukovinában

Bukarest, január 26. (Bud. Tud.) *Az itteni lapok az osztrák-magyar hadsereg bukovinai győzelmét rendkívül nagyra mondják.*

Az oroszok rettenetes vereséget szenvedtek Kirlibabánál és halottak ezreit voltak kénytelenek hátrahagyni. A bukaresti lapok konstatálják, hogy az oroszok pozíciója Bukovinában annyira megrendült, hogy valószínűleg végleg kiverik őket Bukovindból.

Bukovinai győzelmünk hatása Romániában

Berlin, január 26. A bukovinai Jakubeny-nél kivívott győzelem jelentősége különösen politikai tekintetben igen nagy. Romániából érkezett hírek szerint az ottani közvélemény lázas feszültséggel kísérte a délbukovinai orosz előnyomulást. Az osztrák-magyar győzelem a legerősebben megrendítette Romániában az orosz presztízt. Katonai szempontból Kirlibaba visszafoglalása hosszú időre, ha ugyan nem mindenkorra végét jelenti keleten az orosz offenzívának.

Lemberg polgármestere

Krakó, január 26. A *Nova Reforma* egy kerülő uton hozzá érkezett lemergi lapnak a hírével közli, amely szerint a lakosság előkelőségei görög újév napján tüntetőleg megjelentek Rutowski polgármesternél, hogy kifejezzék köszönetüket a városnak ilyen nehéz időben való vezetéséért. A megjelentek között voltak Bilcowski és Teodorovics lengyel érsekek, Pininski Leo gróf egykori helytartó, Badeni Henrik gróf képviselő, magasrangú törvényszéki tisztviselők, a sajtó és a tanács képviselői és mások. A polgármester hazafias beszéddel válaszolt, melyben kiemelte Lemberg város érdemeit.

Keletgalicai gazdák hazatérése

Bécs, január 26. Mint a *Widenski Kurjer Polski* jelenti, sok keletgalicai nagybirtokos és gazda kifejezte azt a szándékát, hogy visszatérnek Galiciába, hogy a tavaszi munkáról gondoskodjanak. A küldöttség vezetőjének, Wieloweyski dr. volt képviselőnek a miniszterelnök azt felelte, hogy ez a terv lojális és elismerésre méltó, mivel azonban a Kelet-Galiciába való visszatérésre jelenleg a lemergi, illetve a pétervári orosz hatóságok adhatnak engedélyt, kívánatos, hogy a bécsi amerikai követséghez forduljanak megfelelő előterjesztéssel. A keletgalicai gazdák hazatérése a hadügyminiszterium beleegyezésétől is függ.

Tüzércsata Kelet-Poroszországban

Berlin, január 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:*

Gumbinnentől északkeletre az oroszok lovasságunk állásait eredménytelenül támadták. Kelet-Poroszországban a többi arcvonalon heves ágyuharcok voltak.

Kisebb harcok Wloclawektől északkeletre reánk nézve eredményesek voltak.

Lengyelországban a Visztulától nyugatra és a Pillicától keletre semmi jelentős esemény nem történt.

A Mazuri-tavak

Milano, január 26. A *Corriera della Sera* haditudósítója jelenti: Az oroszok azt várják, hogy a Mazuri-tavak befagyjanak s akkorra nagyszabású offenzívát terveznek Ke-

let-Porosország ellen, a németek azonban jégtörő bárkákkal megakadályozták a tavak befagyását. A németek a tavak közötti átjárókat földhányásokkal várszerűleg megerősítették.

Nikoláj cár akar lenni

Krakó, január 26. (Bud. Tud.) A *Kurier Godzienny* hiteles értesülésre hivatkozva írja: Nikoláj Nikolajevics nagyherceg, akit az udvarnál komoly trónpretendensnek tartanak, valósággal hajhászsa a népszerűséget a hadseregben. A cár azért megy olyan gyakran a frontra, hogy ellensúlyozza a nagyherceg aknamunkáját. Bizonyítékok vannak róla, hogy Nikoláj nagyherceg alkalmas pillanatban cárrá akarja kikiáltatni magát.

Az orosz forradalom

Szófia, január 26. Az orosz határról érkező hírek szerint Oroszország belsejében a forradalom mindinkább terjed. A hatóságok pogromokat rendeznek, hogy a közönség figyelmét a való állapotokról eltereljék. Naponta sok letartóztatás történik.

A дума a békekötésről

Pétervár, január 26. (Magyar Távirati Iroda.) A дума költségvetési bizottságában Kovalovszki képviselő a дума mai ülésén megkérdezte: hajlandó-e a kormány meghallgatni a dumát és megismertetni a békekötés feltételeit?

Sassanow külügyminiszter az interpelláción azt felelte, hogy ki fogja kérni a cár beleegyezését arra nézve, hogy felvilágosítást adhasson.

Más jelentés szerint Sassanow külügyminiszter a dumában hozzá intézett kérdésekre azt válaszolta, hogy a békekötésnél Oroszország a szövetségesekkel együtt fog eljárni.

Nagy angol vereség Flandriában

Berlin, január 26. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Az ellenség tegnap szokása szerint Middekerkét és Westende fűrdőt ágyutüz alá vette. Ezen ágyutüz következtében nagyszámu lakos meghalt, illetőleg megsebesült, közöttük a middekerkeli polgármester is. A mi veszteségeink tegnap egészen csekélyek voltak.

A La Bassée-i csatorna mindkét partján csapataink az angolok állásait megtámadták. Mig a csatornától északra Givenchy és a csatorna között a támadás erős oldaltüz miatt nem eredményezte az angol állás elfoglalását, addig a badeni csapatok támadása a csatornától délre teljes sikerrel járt. Itt az angol állásokat 1100 méternyi arcvonal szélességben rohammal elfoglaltuk és két támaszpontot elhódítottunk. 3 tisztet és 110 főnyi légénységet elfogtunk, 1 ágyut és 3 gépfegyvert zsákmányoltunk. Az angolok eredmény nélkül kísérelték meg a részünkről céljainknak megfelelőleg azonnal kihasznált állásoknak visszafoglalását és őket súlyos veszteségekkel visszavertük. A mi veszteségeink aránylag csekélyek.

A Craonne melletti magaslatokon, Laontól délkeletre csapataink eredményesen harcoltak.

A Vogézek déli részén a franciáknak minden támadását visszavertük. Több mint 50 foglyot ejtettünk.

Az elégedetlen Franciaország

Berlin, január 26. A *Localanzeiger* jelenti Genből: A szövetségesek sajtójának elégedetlensége a németeknek az argonnei erdő-ségben, Albert előtt, Arrasnál és az arcvonal más fontos partjain elért térnyerése miatt különösen Rousset ezredes mai cikkében nyilvánul meg érthetően, akinek vigasztaló írásáról észrevehető, hogy nem egyezik meg belső meggyőződésével.

Hogy csajlák a párisi lapok a francia közönséget?

Bázel, január 26. A *Voici Communiqué Officiel Allemand* címen a *Temps* lefordítja a *soissons-i harcokról* szóló német jelentést. A *Bázeli Anzeiger* megjegyzi: A jelentés nagyjában elég jól van lefordítva, csak a következő mondatnál: „a három napos harcban elért zsákmányunk 5200 fogolyra emelkedett, stb.” — a fordítót nyilván elhagyta a német tudománya, mert ez a mondat hiányzik a francia fordításból éppen úgy, mint az arcvonal előtt fekvő francia holttestekről szóló passzus. A st. privati csatával való összehasonlítás is kimaradt. Természetesen, írja a lap, senki sem kívánhatja a francia ujságoktól, hogy olvasóikkal közöljék a francia veszteségekről szóló német tudósításokat, de egy közleményt mint hivatalos jelentést közreadni és aztán a földolgot kihagyni belőle, ez már mégis egészen más valami.

A lap emlékeztet ovábbá arra, hogy a *Central News* úgy ünnepelte *La Bassée* bevételét, mint az angol hadsereg történelmének örökké emlékezetes diadalát, tizenkét órával később pedig a *Times* kénytelen volt félhivatalosan jelenteni, hogy *La Bassée*nél semmiféle csata sem volt.

Joffre orosz rendjele

Frankfurt, január 26. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Párisból: Az orosz követ bemutatta a köztársaság elnökének Jusupov tábornokot, aki a főhadiszállásra ment, hogy Joffre generalisszimuszna átnyujtsa a cár által neki adományozott Szent György-rend hadi jelvényeit.

Az angolok vesztesége az Északi-tengeri csatában

Berlin, január 26. Az angol admirális az Északi-tengeren vasárnap vívott tengeri ütközetről kiadott jelentésében azt állítja, hogy „egyetlen angol hajó sem pusztult el”. Ezzel szemben illetékes helyen megállapítják, hogy egy angol csatacirkáló elsüllyedt. Az angol flottának ezt a veszteségét bizonyítja az a német torpedózó, mely elsüllyesztette s egy német léghajó, amely az ütközetben résztvett s amelynek tisztjei megfigyelték az angol hadihajó pusztulását.

Amsterdam, január 26. Az *Erika* halászgőzös kapitánya, aki szemtanúja volt a vasárnapi tengeri csatának, megerősíti, hogy két angol hajó súlyosan megsérült.

Berlin, január 26. A Helgoland melletti tengeri csatáról kiadott hivatalos jelentésben történt először említés a *Derfflinger* páncélos cirkálóról. Ez a legmodernebb német cirkáló, hatalmas gyorsasággal, amely Anglia partvidékének bombázásában is résztvett.

Angol rendszabályok az új légi támadások ellen

Berlin, január 26. Mint az *Evening Standard* jelenti, a különböző tüzérségi garnizonokból angol különítményeket küldtek spe-

ciális ágyukkal *Crome*, *Norwich*, *Yarmouth* és *Harwich* városokba, hogy az ismétlődő német légi támadást elhárítsák. Ugyanilyen intézkedéseket fogantatosítottak Anglia délkeleti partjain is *Firnesnél*, *Portmouthnál* és *Dovernél*.

Clemenceau és Viviani

Rotterdam, január 26. Havreből jelentik: Néhány politikus, aki Clemenceau és Viviani barátai közé tartozik, megkísérelte kibékíteni egymással a szenátort és a miniszterelnököt, azonban sikertelenül. Mint az itteni lapok elbeszélnek, Clemenceau január 20-án megjelent Vivianinál, hogy mint a republikánus érzelmű ujságírók képviselője, érvényre juttassa a cenzúra miatt emelt panaszokat. A két államférfi hosszasán tárgyalt. Clemenceau rámutatott az eltussolási rendszerből származó károokra, mely a parlamenti körökben növekvő bizalmatlanságot kelt a kormány ellen s amelyet a nép körében is élesen elítélnek. A felelősség ezért — mondta Clemenceau — nem a vezérkarra hárul, amelynek jelentései állandóan az igazat tartalmazzák, hanem a kormányra, amelynek aggodalmaskodása indokolatlan. Tudjuk, mondta továbbá, hogy a háboru milyen nagy áldozatunkba fog még kerülni, az utolsó öt hónap tapasztalatai azonban felvérteznek bennünket a csüggedés, vigasztalanság és komoly lehangoltság ellen. Mi nem félünk az igazságtól.

A miniszterelnök fölkérte a szenátort, hogy a sajtó-egyesülés kívánságait ismételve megírásban, hogy ezeket a minisztertanács elé terjessze. A háboru eseményeire célozva, Viviani ezt mondta: A jó dolognak idő kell. (*Localanzeiger*.)

Fenyegetés Anglia ellen az Unio parlamentjében

Washington, január 26. (Magyar Távirati Iroda.) A képviselőházban ma nagy vita folyt Angliának a semleges államok hajóival szemben tanúsított magatartásáról. — Mann képviselő, az ellenzék vezére, óriási tetszés közben kijelentette, hogy a semleges államok, ha jogaikat a hadviselő felek nem respektálják, ki fogják vinni azokat maguknak.

Kitört a forradalom Portugáliában

Zürich, január 26. (Magyar Távirati Iroda.) A *Züricher Zeitung* jelenti, hogy Lisszabonban kitört a monarchista forradalom, amely teljes győzelmet aratott. Castro tábornok minden hatalmat magához ragadott.

Japán diplomata a japán segítségről

Berlin, január 26. A japán csapatoknak az európai háboruba való beavatkozásának kérdéséről egy magasrangú japán diplomata a következő kijelentéseket tette az *Ostasiatischer Lloyd* munkatársa előtt:

— Mi keresni valónk van nekünk Európában? A mi terünk Kelet-Ázsia. Ide tartoznak a mi érdekeink s ha úgy kerül a sor, a mi csapataink. A japán nép többsége sohasem fog többé olyan politikát csinálni, amely erőnk szétforgácsolja s végre is szerencsétlenségünket idézné fel. Gondolja meg, mibe kerülne csak egy erős japán hadosztálynak Japánból Európába szállítása, hát még egy hadtestté! Nem, mi sem Európába, sem Indiába nem megyünk. Mi csak azt akarjuk, ami hasznos, de ezt aztán keresztül is vesszük.

Blazew-Gornyai

A debreceni 39-esek dicsősége

Simon Vilmos, a Pesti Hírlap tudósítója írja lapjának a következő haditudósítást:

Majd ha ez a borzalmas küzdelem már a multé lesz, ha az ágyudörgés és gépfegyver kattogás elnémul a hatszáz kilométeres fronton és megírják ama hősöknek a neveit, akik vérükkel és erejükkel szolgálták a nagy közös ügyet, akkor a magyar névnek tündökölni kell ezekben a krónikákban. A hős magyar ezredek közé — amelyeknek zászlója büszkén lengett az ellenség előtt — tartoznak a *harminckilencesek is*, „die Söhne der Hortobágy”, ahogy őket a nem magyarajku tisztiek nevezik. Ennek a debreceni ezrednek vitézségéről már eddig is legendák keringenek. — Vitéz tetteikről már többször írtak és hogy én most újra „felfedezem” őket, teszem azért, mert hősi tetteiket olyan embertől hallottam, aki nem egy véres csatában vezette őket tüzebe. Zs. kapitány zászlóaljparancsnok volt a harminckilenceseknél. Fiatal arcú, deresedő haju ember a vitéz kapitány. Nem magyar születésű, de megtanulta nyelvünket és szereti nemzetünket. Hat hónap óta bizonyára fokozódott ez a szeretet, amióta ott állt tüzeben vitéz legényeivel. Nemrégben kis baleset érte. Egy srappell kissé nagyon összezúzta a bal lábát. Kiheverte baját, de még erősen sántít és most könnyebb szolgálatra fogták a sérülése dacára nagyon mozgékony katonát. — Vitézségi érdemmel a mellén hagyta ott a becsület mezejét, de csak addig, amíg a makrancos láb valamelyest rendbe jön. A jó debreceni bakákhoz fűződik minden gondolata. Különösen büszke az ezred tűzkeresztségére, melynek történetét következőképp mondta el:

— Az első harcok idején az oroszok borzalmas srappelltüz alá fogták a hadtestünk előtt húzódo terepet. Ezredeink közül egynehány képtelen volt forszírozni az átvonulást a veszedelmes területen.

A hadosztályparancsnok ekkor a harminckilenceseket küldte előre ezzel a parancssal: — Minden körülmények között el kell érni a megparancsolt vonalat!

— Az ezred megkezdte az előnyomulást, több egymásutáni vonalban. Sohsem fogom elfelejteni ezt a napot. A srappell-eső rémesen sziszegett a fejünk felett. — Embereink egyenletes, élénk lépésben haladtak előre. Nem futólépésben, mert szántásokon haladtunk át és kimélniünk kellett az emberek tüdejét, mely már a nehéz felszerelés miatt sem bírta volna sokáig a gyorsabb menetet. Az előttem haladó zászlóalj oly kifogástalan rendben nyomult előre, hogy gyakorlóteri mozdulathoz hasonlított volna az egész, ha fejünk felett nem süvítettek volna oly élesen a mind sürübben robbanó lövedékek. Természetesen nem egy legény maradt a szántáson súlyos sebbel, de veszteségeink sokkal kisebbek voltak, mint amennyire számítottunk. — A legcsodálatosabb volt, hogy embereink az egész idő alatt úgy viselkedtek, mint olyan csapat, amelyet a harc viharai megedzettek. Ma például nem csodálkoznék, ha a harminckilencesek közé becsapna egy gránát és a fiuk meg sem moccannának. De hogy ez a fegyelem már az első pillanatban, mikor az első srappell robbant a fejünk fölött, oly szilárd volt, mint a sok tűzpróbán átesett csapatoknál, legalább is bámulatra méltó volt. A legkeményebb megpróbáltatásokon estünk át

különböen *Blazew Gornyinál*. Zászlóaljammal a hadállás centrumában álltam. Balra és jobbra tőlem más csapatok voltak tüzeben. Az oroszok rendkívül nagy tömegben nyomultak előre. Minden jel arra mutatott, hogy rohamra készülnek. A vezénylő ezredes dandárparancsnok a tulerő láttára elhatározta, hogy hátrább vonja a hadállását. Ordonáncokat küldött az egyes parancsnokokhoz, hogy kezdjék meg a visszavonulást. Hogy, hogyan, a parancsot vivő ordonánc a mellettem levő csapatparancsnokot értesítette, de engem nem. Három századdal álltam meg a nekem kiutalt tereprész és elrendeltem a tüzelést, a mind nagyobb tömegekben előrenyomuló oroszok ellen. Messzelátómon csapatom tüzelésének a hatását figyeltem és így nem is láthattam, hogy jobbról és balról visszavonulni kezdenek szomszédaim. Ez pontosan akkor történt, mikor az oroszok rohamra indultak. A roham-oszlopok gyors tempóban közeledtek, mire én bevettem a tűzvonalba zászlóaljam tartalékát. Legényeim kitünően löttek és azt a rohamoszlopot, amely ellenünk jött, vissza is dobtuk. Ekkor vettem észre, hogy jobbról is, balról is az ellenség minden akadály nélkül nyomul előre. Már a körülzárolás veszélyének voltunk kitéve. Hogy az oroszok ezt rögtön meg nem tették, annak csak egy magyarázata lehet: azt hitték, meg akarjuk adni magunkat. Mikor a veszedelmet észrevettem, rögtön elrendeltem a visszavonulást. Az orosz tüzelés egész ereje most ellenünk irányult. Az ágyutüz nem nagy kárt tett bennünk, mert az orosz tüzéség kénytelen volt magasra löni, nehogy lövedékei saját csapatait érjék. Annál veszedelmesebb volt a gyalogsági tűz. A golyók zápor módra hullottak körülöttünk és ekkor hallottam, amint legényeim a hátam mögött odakiáltottak egymásnak:

— Csináljunk falat a kapitány ur mögött.

— Revolverrel fenyegettem őket, hogy széjjel menjenek, mert azért, hogy testükkel akartak megvédeni és összetorlódtak, kitűnő célpontot nyújtottak az ellenségnek. Szegény fiuk, ők csak szigorú arcukat látták, de azt már nem vehették észre, hogy a szemembe köny szökött, annyira meghatott ez a hűség.

— Visszavonulásom célpontja a legközelebbi tégláégető kemencék voltak. Kitűnő állást foglaltam el itt. Századaim gyorsan elhelyezkedtek és megkezdtek a tüzelést. Eb-

ben a pozícióban is az történt, hogy a legények, amikor látták, hogy nincs jó fedezékem, egymásután kinálták fel a magukét. Természetesen nem fogadtam el, mert hiszen nekem olyan pontot kellett választanom, ahonnan áttekintésem volt az egész frontra. *Napokig tudtam volna tartani pozíciómat*, sokkal nagyobb erő ellen, de parancsra visszavonultam. *A blazew-gornyai nap örök dicsősége maradjon a debreceni harminckilencedik gyalogezrednek.*

HIREK

Gyilkos merénylet az afganisztáni emir ellen

Pétevár, január 26. (Magyar Távirati Iroda.) A *Rjecs* föntartással közli, hogy *Habib Ulah afganisztáni emir és a trónörökös ellen merényletet követtek el. Az emir meghalt, a trónörökös súlyosan megsebesült.* A merényletről kétféle verzió kering: az egyik szerint az emirnek egyik fiatalabb fia, egy másik hír szerint pedig egy török ember követte el a merényletet.

— **Burián külügyminiszter Bécsben.** — Bécsből táviratozzák, hogy Burián István báró külügyminiszter ma este visszaérkezett a német főhadiszállásról.

— **Az élelmiszereket tegyék állami monopóliummá.** Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, törvényhatósági bizottsági tag a következő *önálló indítványt* terjesztette a 28-án tartandó városi közgyűlés elé:

Miután annak dacára, hogy ugy köztudomás, mint a rendelkezésre álló kétségtelen adatok szerint *élelmiszerekkel kellőleg el vagyunk látva*, sőt bizonyos tekintetben *feleslegünk* is van, az élelmiszerek elosztása és beszerzése tekintetében itt-ott mégis olyan nehézségek mutatkoznak, amelyekben sem a régebben elrendelt ármegállapítás, sem az újban foganatba vett rekvirálás gyökeresen nem segíthet: Debrecen városa elérkezettnek látja az időt arra, hogy az összes élelmiszerek a *hadállapot tartamára állami monopóliummá tétessenek* és mint ilyenek kezeltesse-nek. E célból *felír a kormányhoz* és megkeresi a törvényhatóságokat is.

— **Tisza István gróf életveszélyben.** — Budapesti tudósítónk jelenti: Tisza István gróf miniszterelnök tegnap este negyed hat órakor automobilján az Albrecht-uton a várba hajtattott. Pár pillanattal később, hogy a miniszterelnök autója elrobogott, a bástyafal őriási robajjal leszakadt és eltemette az utat. Tisza leszállt az automobilról, megnézte a romokat, azután tovább hajtattott.

— **Ujabb rendelkezés a hadisegélyről.** A hadisegély kifizetése ügyében *Teleszky János* pénzügyminiszter újabb rendeletet adott ki. A rendelet szabályozza a segély folyósítását és nagyon fontos rendelkezéseket tartalmaz abban a tekintetben, hogy a *hadisegélyre a népfölkelők és a póttartalékosok hozzátartozói is igényt tarthatnak*, amennyiben a családfőntartók már *tíz hete bevonultak*. Intézkedik abban a tekintetben is, hogy a hadisegélyt élvezők a *segélyt elveszíthetik, ha munkakerülést lehet rájuk bizonyítani.* — Azok, akikre gyermekeik gondozása körül mulasztások bizonyíthatók, ugyancsak elveszíthetik a segélyt, illetőleg ebben az esetben a gyámügyi hatóság veszi át a gyermekről való gondoskodást.

URANUS

Korona-
Passage Telefon
3-28.

Szerdán — Csütörtökön
Január hó 27-én, 28-án

Tábornok leányai

Társadalmi dráma 3 felvonásban

GÖRÖG TÁJAK
Színes ermeszeti szépségek.

Furfangos gavallér
Kacagató.

Brezeda és Veresnyak
Humoros.

Hogy lett Nácsi komikus
Kacagató.

Előadások este 5 órától folytatódólag bemenettel.

Rendes helyárak.

— **A bíróságok köréből.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Álmos Zoltán debreceni törvényszéki bírót a técsői járásbíróhoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá és Szép László miskolci járásbírói jegyzőt a debreceni törvényszékhez albiróvá nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Benkő Lajos técsői járásbíróját kérelmére a debreceni törvényszékhez helyezte át. — Az igazságügyminiszter Hajnal Ernő dr. debreceni járásbírói jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel. — A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Daniél Sándor dr. ügyvédjelölt nyiregyházi lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Debreceni honvéd Przemysl védőseregében.** Az egyik honvédgyalogezreddel Przemysl falai közé került egy debreceni fiatalember is: Réthi Sándor. Hozzá tartozói három hónap óta nem kaptak hírt felőle s már az elesettek között vélték, míg végre ma levél érkezett tőle szüleihez: A rövid levél, melyet repülőgép hozott ki a körülzárt várból, jellemző a város hős védőinek bizakodó, lelkes hangulatára:

„Kedves jó szüeim! Hála Istennek jól vagyok, az ellenség által körülzárván ugyan, de hiányt nem szenvedünk és remélem, hogy egy dicsőséges harc után viszontlátom édes enyéimet. Sokszor csókol mindenkit Sándor.”

— **Az „Egyetértés” estélye.** A Máv. „Egyetértés” dal- és zene-egylet február hó 1-én a Vöröskereszt és a hadbavonultak hátramaradottjai javára színelőadással egybekötött szimfonikus hangversenyt rendez. — Az estélyen közreműködnek: az „Egyetértés” dal- és zene-egylet, Vay Mikos grófné, Alberty Etus, Pap Erzsébet, Albert Böske, Markovits Lajos, Földesi Lajos, Kun Miklós, Osváth Gyula, Szvitlik Ferenc.

— **Debreceni uriaszony a harctéren.** A német (berlini) Vörös Kereszt Egylet sebesült szállító vonata, mely Debrecenben tartózkodott, a harctérre ment. A vonattal utazik egy debreceni uriaszony, dr. Verzár Jánosné mint önkéntes ápolónő, ki a német sebesültszállító vonatot egész útján kíséri fogja és aki eddig is mint önkéntes ápolónő a háború első napjától kezdve fáradhatatlanul kiváló és eredményes munkásságot teljesített a sebesültek mellett.

— **A hőselkü diák tragédiája.** Nagyváradról jelentik: Herbst Gyula, a belényesi gimnázium hetedik osztályu tanulója szombaton hajnalban szüleinek cseszvárai lakásán föbelötte magát és meghalt. A szerencsétlen fiu azért lett öngyilkossá, mert szülei nem engedték meg, hogy beálljon katonának. — Herbst Gyula már a háború ktörésekor arra kérte szüleit, engedjék meg, hogy önként jelentkezzen a katonaságnál, de szülei nem vették komolyan a kívánságát és szeptemberben beiratták a belényesi gimnázium hetedik osztályába. A diákok azonban most sem tett le a kívánságáról, egymás után írta haza szüleinek a rimnákodó leveleket, amelyek mind azzal végződtek, hogy katonának akar lenni, engedjék a háborúba. A szülők végül már féltek, hogy fiuk megszökik az iskolából ezért haza vitték Cseszvárra, hogy jobban vigyázhassanak rája. Mikor Herbst Gyula látta, hogy szülei akarata ellen mit sem tehet, teljesen elzárkózott a világtól és valósággal buskomor lett. Pénteken este bezárkózott a szobájába és szombaton hajnalban vadászfegyverével agyonlőtte magát. A dörrenésre hozzátartozói feltörték a szoba ajtaját, de már nem segíthettek a fiun, akit a golyók nyomában megöltek. Herbst Gyula egyetlen gyermeke volt jómódu szüleinek.

— **A debreceni palacksör-kereskedők** gyűlést tartottak tegnap a kereskedelmi kamaránál; arról tanácskoztak, hogy miként

lehetne megakadályozni a sörös palackok elkallódását és jogosulatlan helyekre való kerülését. Szoros megegyezést kötöttek a sörkereskedők, hogy egységesen járnak el s kényszeríteni fogják a kiskereskedőket a palackoknak az illetékes tulajdonos birtokába való visszaadására. Az értekezletet Falk Lajos kamarai alelnök vezette.

Egy sebesült katona titokzatos halála

Öngyilkosság vagy bűntény?

A konyári csendőrség ma délelőtt jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Ambrus József konyári gazdálkodót, aki mint sebesült katona, ápolás végett tartózkodott otthon a falujában, január 21-én *felakasztva* találták az istállóban. Mikor rátaláltak, már csak kihűlt testét vághatták le. Az öngyilkosság körülményeit a kihallgatás során következőkben mondotta el Ambrus Józsefné, a szerencsétlen véget ért katona özvegye:

Ambrus még a mozgósítás alkalmával bevonult katonai szolgálatra Debrecenbe és csakhamar a déli harctérre került csapatával. Több ütközetben résztvett a szerbek ellen, míg az egyik harcban maga is megsebesült. *A karját lötték át, úgy, hogy megbénult.* Sebével hazahozták, majd felesége kérésére haza is engedték ápolásra, Konyárra.

Ambrust nagyon elszomorította, hogy karját egészen tönkretette a lövés. Azon buslakodott, hogy nem tud majd dolgozni s bémult karjával nem tudja eltartani családját.

Január 20-án felülvizsgálatra kellett jelentkeznie Ambrusnak Debrecenben. — Be is jött a feleségével, az asszony azonban a déli vonattal visszautazott Konyárra. Ambrus pedig csak másnap hajnalban érkezett haza. — Egyenesen az istállóba ment és ott *felakasztotta magát.* Mikor reggel Ambrusné kiment a tehenet megfejni, az urát ott találta, már kihűlt testtel, az istálló gerendájára hurkolt kötélen.

A konyári csendőrség megindította a nyomozást. Kihallgatott egész sereg tanút, a kikkel Ambrus együtt utazott haza. — Ezek mind azt vallották, hogy Ambrus jókedvű volt s nem olyan ember benyomását keltette, mint aki öngyilkos akarna lenni.

A nyomozás most annak kutatására terjed ki, *nem forog-e fenn bűntény.*

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással
nem szolgálunk

Borsó, Lenese, Bab,
aszalt bányai és boszniai
szilva, szárított zölde és vaj
bab, szárított és konzerv
borsó kapható a Deutsch-
szletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási
raktára LINDENFELD J.
JENO fűszer- és gyarmat-
áru nagykereskedésében
pénzügyi palota. Telefon
79. sz.

Összárkórte
leszállított áruk, kilója
80 fillér, 1.20, 1.60 K,
karfiol kapható Piac-u.
63. Szentanna-utcával
szemben.

Tábori borítékok
2 filléjjel kaphatók a
kiadóhivatalban.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kap-
ható Piac-utca 49. szám
alatt.

Zománc
címtábla megrendelhető
Hoffman és Kronovitz
cégnél Piac-u. 49.

Kapucédulák
bármilyen felírással kap-
hatók a kiadóban.

Az iparkamarszékházában
két lakás február vagy
május elsejére kiadó.
Központi fűtés, meleg
vizellátás, lift stb. —
Ugyanott négy szobás
irodahelyiség.

Lőtárgya
elszállítható díjtalanul
Miklós-utca 41., 45., 51.
és Széchenyi-utca 3. és
21. számú házakból.

Kályhásért
kiadó
Piac-utca 9. sz.
vagy
Ferencz József-ut 8.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédlal bármilyen
felírással kaphatók a ki-
adóhivatalban.

Makulatur papíros
kapható a kiadóban.

2-3
uri embert
teljes ellátásra (kóser
koszt) elfogad özv.
Klein Dávidné, Arany
János-utca 16. szám.

Rét utcai szoba

elegánsan berendezve, az egyik uri-
szoba, a másik háló, egy esetleg
két ur vagy házaspár részére —
kivánatra konyha használattal és
fürdőszobával azonnal kiadó a fő-
téren. Értekezni Bika-bérház,
II. emelet 2. szám alatti lakásban.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDU VÁRMEGYE SZÁLLÍTÓL

Vászon kész fehérnemű
Menyasszonyi kelengye
Női divatruház
Külön szőnyegosztály ::

Szabott árak.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknél a legkitűnőbb házi szer a

HOLLANDI
GYOMORCSEPP

Egy üveg ra 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárban, Debreczenben.

URANIA

Debreczen legcsodálatosabb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ - TER. — TELEFON 12-51.

Szerdán — **Csütörtökön**
január hó 27-én, 28-án

BERNÁT, A PÓTTARTALÉKOS
Katonai bohózat 3 felvonásban.

Hiv a császár
Aktuális hazafias színmű 2 felvonásban.

Oriszentéremek.
Színes tudományos televétel.
A bűnhődés.
Amerikai cowboy dráma.
Fegyverbarátság.
Aktuális jelenetek.
Furosa kaland.
Kacagtató.

Előadások este 5 órától Folytatólagos bemenet.
Rendes helyárak.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.